

D E C I Z I E

12 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Iurie Bejenaru
Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către Jardan Liubov împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2013, prin care a fost respinsă cererea privind repunerea în termen a apelului și restituită cererea de apel apelantului Jardan Liubov,

în pricina civilă la acțiunea intentată de Jardan Dumitru către Jardan Liubov privind recunoașterea testamentului și contractului de donație parțial nule, recunoașterea acceptării succesiunii, partajarea averii succesore, recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesore și încasarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională intentată de Jardan Liubov către Jardan Dumitru privind înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului aferent casei de locuit și demolarea construcției neautorizate,

c o n s t a t ă:

La data de 02.09.2008, reclamantul Jardan Dumitru s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune către Jardan Liubov privind recunoașterea testamentului și contractului de donație parțial nule, recunoașterea acceptării succesiunii, partajarea averii succesore, recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesore și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că, părinții săi Jardan Ion și Jardan Elena, după înregistrarea căsătoriei au locuit în casa bunelor Jardan Nicolai și Jardan Nadejda. Ulterior, deoarece nu aveau condiții de trai, cu acordul bunelor, părinții lui au edificat, pe terenul aferent casei bunelor, o construcție, bucătărie de vară în care au locuit pînă la deces, iar după decesul părinților, el locuiește în acest imobil împreună cu familia sa. Cînd era în viață, bunelul său prin testamentul din 14.12.1999, i-a testat toată averea sa fratelui reclamantului, Jardan Nicolai, care după decesul bunelului, care a decedat la 24.09.2002, a acceptat moștenirea prin intrarea de fapt în posesia averii succesore, deoarece atît pînă la decesul bunelului cît și după decesul acestuia, fratele său a locuit în imobilul testat și a îngrijit imobilul.

La data de 20.12.2003 a decedat mama reclamantului, Jordan Elena și la 13.04.2003 a decedat tatăl reclamantului, iar la 16.03.2004 a decedat fratele reclamantului, Jordan Nicolai.

După decesul acestora, reclamantul a intrat în posesia averii succesoriale rămase, însă nu a depus la notar o cerere privind acceptarea succesiunii, dar a continuat să locuiască și să îngrijească imobilul rămas.

La data de 05.09.2004 a decedat și bunica Jordan Nadejda, însă în timpul vieții, bunica prin contractul de donație din 03.06.2004 a donat casa lui Jordan Liubov.

Consideră că, buneii nu au avut nici un drept de a testa sau dona întreg imobilul, deoarece fiind în căsătorie înregistrată aveau dreptul de a dona cota parte a fiecăruia din imobilul ce le-a aparținut, adică câte 1/2 cotă parte din casa de locuit cu terenul aferent acesteia. A solicitat Jordan Dumitru declararea parțial nulă atât a testamentului bunelului cât și contractul de donație asupra imobilului întocmit pe numele lui Jordan Liubov, dat fiind faptul că prin actele în cauză sânt lezate drepturile sale ca moștenitor legal după decesul fratelui, deoarece dînsul după decesul fratelui său, Jordan Nicolai, a intrat de facto în posesia averii succesoriale, prin ce consideră că, a obținut dreptul de proprietate asupra 1/2 cotă parte din imobilul bunelului. Din aceste motive a solicitat partajarea imobilului în natură fiind atribuită atât lui cât și pîrîtei câte 1/2 cotă parte din imobilul litigios situat pe str.Eroilor, s.Lofova, r-nul Strășeni.

De asemenea, reclamantul solicită recunoașterea dreptului de proprietate asupra construcției-bucătărie de vară, deoarece dînsul este moștenitor legal după decesul părinților săi și de fapt a intrat în posesia averii succesoriale, deoarece a locuit în acest imobil, îngrijindu-l ca un bun proprietar.

La data de 29.01.2010 Jordan Dumitru a depus o cerere suplimentară solicitînd anularea contractului de donație încheiat între Jordan Liubov și Jordan Gheorghe, prin care Jordan Liubov a donat lui Jordan Gheorghe imobilul în litigiu cu terenul aferent, indicînd că, Jordan Liubov nu a avut nici un drept de a dona imobilul litigios.

Jordan Liubov a înaintat cerere reconvențională împotriva lui Jordan Dumitru, privind înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului aferent casei de locuit și obligarea lui Jordan Dumitru să demoleze construcția-bucătăria de vară, ca construcție neautorizată, motivînd că dînsa este proprietara imobilului în litigiu conform contractului de donație întocmit de Jordan Nadejda, iar din cauza acțiunilor reclamantului nu poate să se folosească de întreg terenul aferent casei de locuit.

Prin hotărîrea din data de 09.02.2010 a Judecătorei Strășeni, a fost admisă acțiunea înaintată de Jordan Dumitru și s-a recunoscut parțial nul testamentul din 12.12.1999 înregistrat la Biroul Notarial „Taisia Culava" sub nr.2834 întocmit de Jordan Nicolai Simion pe numele lui Jordan Nicolai Ion asupra casei de locuit cu terenul aferent ei, situată în s.Lofova, rl. Strășeni; s-a recunoscut parțial nul contractul de donație din 03.06.2004 întocmit de Jordan Nadejda pe numele lui Jordan Liubov asupra casei de locuit cu terenul aferent ei, situată în s.Lofova, rl. Strășeni; s-a recunoscut faptul acceptării succesiunii de către Jordan Nicolai Ion,

născut la 13.03.1983, decedat la 19.03.2004 după decesul lui Jardan Nicolai Simion, născut la 26.09.1919, decedat la 24.09.2002; s-a recunoscut faptul acceptării succesiunii de către Jardan Dumitru, născut la 15.06.1984, după decesul lui Jardan Nicolai, născut la 13.03.1983, decedat la 19.03.2004; s-a recunoscut nul contractul de donație întocmit de Jardan Liubov pe numele lui Jardan Gheorghe la data de 01.07.2011 asupra casei de locuit cu terenul aferent, situată în s.Lozoneva, r-nul Strășeni și s-a recunoscut după Jardan Dumitru dreptul la averea succesorală rămasă după decesul părinților săi Jardan Elena și Jardan Ion și s-a partajat averea succesorală, conform variantei de partajare, fiindu-i atribuită lui: Jardan Dumitru, partea II compusă din: odaia de locuit nr. 1 cu S.-19,2 m.p. cu costul de 7565 lei, odaia de locuit nr.3 cu S.-10.0 m.p. cu costul de 3940 lei, 01.1-verandă cu S-12.3 m.p. cu costul de 5499 lei, scară cu S-1,2 m.p. cu prețul de 477 lei, l-beci cu S-7,0 m.p. cu costul 2600 lei, 2-WC cu S-1,0 m.p. cu costul 415 lei, ½ gard I cu S-17,0 m.p. cu costul 325 lei, iar în total în sumă de 20821 lei, ceia ce constituie, 47 % din imobil; lui Jardan Liubov, partea I compusă din: odaia de locuit nr.2 cu S-16,5 m.p. cu costul de 6502 lei, 01.2-anexă din piatră tăiată cu S-30,5 m.p. cu costul 8626 lei, subsol - din piatră but cu S-15,2 m.p. cu costul 3163 lei, 3-WC: pereții din lemn, cu S-1.0 m.p. cu costul 415 lei, 4-bucătăria de vară din lampaci cu S-8,9 m.p. cu costul 1974 lei, 5-sarai din lampaci cu S- 8,3 m.p. cu costul 635 lei, șopron II din lemn cu S-8,6 m.p. cu costul 251 lei, 1/2 gard I din lemn cu S-17,0 m.p. cu costul 324 lei, iar în total în suma de 21890 lei, ceia ce constituie 53 % din imobil. De asemenea s-a partajat terenul aferent casei de locuit, fiindu-i atribuit lui: Jardan Dumitru terenul cu S-0,0338 ha în hotarele 1:2-4,31 m., 2:3-7,00 m., 3:4-5,70 m., 4:5-6,40 m., 5:6-3,45 m, 6:7-4,10 m., 7:8-3,70 m., 8:9-18,18 m, 9:12-5,88 m., 12:13-35,00 m, 13:1-11,0 m., cu prețul de 264 lei, ce constituie - 47 % din teren; lui Jardan Liubov terenul cu S-0,0381 ha în hotarele 1:2-4,31 m., 2:3-7,00 m., 3:4-5,70 m., 4:5-6,40 m., 5:6-3,45 m, 6:7-4,10 m., 7:8-3,70 m., 8:9-18,18 m, 9:10-14,72 m., 10:11-35,90m., l 1:1-9,00 m., cu prețul de 298 lei ce constituie 53% din teren. A fost respinsă ca neîntemeiată cererea lui Jardan Liubov către Jardan Dumitru, cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului aferent casei de locuit și demolarea bucătăriei de vară, ca construcție neautorizată și s-a încasat din contul lui Jardan Liubov în beneficiul lui Jardan Dumitru compensația bănească pentru imobilul demolat în sumă de 8717 lei și cheltuielile judiciare în sumă de 6648 lei, iar în total suma de 15365 lei.

La data de 26.10.2010 Jardan Liubov a depus cerere de apel împotriva hotărârii judecătoreiei Strășeni din data de 09.02.2010.

Prin decizia din data de 14.09.2010 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Jardan Liubov și casată hotărârea judecătoreiei Strășeni fiind emisă o nouă hotărâre conform căreia cererea lui Jardan Dumitru a fost respinsă și admisă cererea reconvențională a lui Jardan Liubov.

La data de 15.12.2010 Jardan Dumitru a depus recurs împotriva deciziei din data de 14.09.2010 a Curții de Apel.

Prin decizia din data de 09.03.2011 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Jardan Dumitru a fost admis și casată decizia din data de

14.09.2010 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din data de 09.02.2010 a judecătorei Strășeni cu restituirea pricinii spre rejudecare în judecătoria Strășeni în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea din data de 17.12.2012 a judecătorei Strășeni a fost admisă acțiunea lui Jardan Dumitru și s-a recunoscut parțial nul testamentul din 12.12.1999 înregistrat la Biroul Notarial „Taisia Culava” sub nr.2834 întocmit de Jardan Nicolai Simion pe numele lui Jardan Nicolai Ion asupra casei de locuit cu terenul aferent ei, situată în s.Lozova, r-nul Strășeni; s-a recunoscut parțial nul contractul de donație din 03.06.2004 întocmit de Jardan Nadejda pe numele lui Jardan Liubov asupra casei de locuit cu terenul aferent ei, situată în s.Lozova, r-nul Strășeni; s-a recunoscut faptul acceptării succesiunii de către Jardan Nicolai Ion, născut la 13.03.1983, decedat la 19.03.2004 după decesul lui Jardan Nicolai Simion, născut la 26.09.1919, decedat la 24.09.2002; s-a recunoscut faptul acceptării succesiunii de către Jardan Dumitru, născut la 15.06.1984, după decesul lui Jardan Nicolai, născut la 13.03.1983, decedat la 19.03.2004; s-a recunoscut nul contractul de donație întocmit de Jardan Liubov pe numele lui Jardan Gheorghe la data de 01.07.2011 asupra casei de locuit cu terenul aferent, situată în s.Lozova, r-nul Strășeni și s-a recunoscut după Jardan Dumitru dreptul la averea succesorală rămasă după decesul părinților săi Jardan Elena și Jardan Ion și s-a partajat averea succesorală, conform variantei de partajare, fiindu-i atribuită lui: Jardan Dumitru, partea II compusă din: odaia de locuit nr. 1 cu S.-19,2 m.p. cu costul de 7565 lei, odaia de locuit nr.3 cu S.-10.0 m.p. cu costul de 3940 lei, 01.1-verandă cu S-12.3 m.p. cu costul de 5499 lei, scară cu S-1,2 m.p. cu prețul de 477 lei, l-beci cu S-7,0 m.p. cu costul 2600 lei, 2-WC cu S-1,0 m.p. cu costul 415 lei, ½ gard I cu S-17,0 m.p. cu costul 325 lei, iar în total în sumă de 20821 lei, ceia ce constituie, 47 % din imobil; lui Jardan Liubov, partea I compusă din: odaia de locuit nr.2 cu S-16,5 m.p. cu costul de 6502 lei, 01.2-anexă din piatră tăiată cu S-30,5 m.p. cu costul 8626 lei, subsol - din piatră but cu S-15,2 m.p. cu costul 3163 lei, 3-WC: pereții din lemn, cu S-1.0 m.p. cu costul 415 lei, 4-bucătăria de vară din lampaci cu S-8,9 m.p. cu costul 1974 lei, 5-sarai din lampaci cu S- 8,3 m.p. cu costul 635 lei, șopron II din lemn cu S-8,6 m.p. cu costul 251 lei, 1/2 gard I din lemn cu S-17,0 m.p. cu costul 3241 lei, iar în total în suma de 21890 lei, ceia ce constituie 53 % din imobil. De asemenea s-a partajat terenul aferent casei de locuit, fiindu-i atribuit lui: Jardan Dumitru terenul cu S-0,0338 ha în hotarele 1:2-4,31 m., 2:3-7,00 m., 3:4-5,70 m., 4:5-6,40 m., 5:6-3,45 m, 6:7-4,10 m., 7:8-3,70 m., 8:9-18,18 m, 9:12-5,88 m., 12:13-35,00 m, 13:1-11,0 m., cu prețul de 264 lei, ce constituie - 47 % din teren; lui Jardan Liubov terenul cu S-0,0381 ha în hotarele 1:2-4,31 m., 2:3-7,00 m., 3:4-5,70 m., 4:5-6,40 m., 5:6-3,45 m, 6:7-4,10 m., 7:8-3,70 m., 8:9-18,18 m, 9:10-14,72 m., 10:11-35,90m., 1:1-9,00 m., cu prețul de 298 lei ce constituie 53% din teren. A fost respinsă ca neîntemeiată cererea lui Jardan Liubov către Jardan Dumitru, cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului aferent casei de locuit și demolarea bucătăriei de vară, ca construcție neautorizată și s-a încasat din contul lui Jardan Liubov în beneficiul lui Jardan Dumitru compensația bănească pentru

imobilul demolat în sumă de 8717 lei și cheltuielile judiciare în sumă de 6648 lei, iar în total suma de 15365 lei.

La data de 30.01.2013, Jordan Liubov a depus apel împotriva hotărîrii din data de 17.12.2012 a judecătoriei Strășeni.

Prin încheierea din data de 18.11.2013 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea lui Jordan Liubov privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel.

La data de 02.12.2013, Jordan Liubov a depus cerere de recurs împotriva încheierii din data de 18.11.2013 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, recurenta nu a fost prezentă la pronunțarea de către judecătoria Strășeni a hotărîrii din data de 17.12.2012.

Cere recurenta casarea încheierii din data de 18.11.2013 a Curții de Apel Chișinău și remiterea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Studiind materialele dosarului, examinînd argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de Jordan Liubov este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

Potrivit art.427 lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a constatat cu certitudine că prin hotărîrea din data de 17.12.2012 a judecătoriei Strășeni, a fost admisă acțiunea inițială înaintată de Jordan Dumitru și respinsă, ca neîntemeiată, cererea reconvențională înaintată de Jordan Liubov.

Prin încheierea din data de 18.11.2013 a Curții de Apel Chișinău, contestată prin prezentul recurs, a fost respinsă cererea apelantului Jordan Liubov privind repunerea în termen a apelului, precum și s-a restituit cererea de apel.

Conform prevederilor art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul a stabilit că, hotărîrea a fost pronunțată de către judecătoria Strășeni la data de 17.12.2012(f.d.72, vol.II). Apelanta Jordan Liubov a depus cererea de apel la data de 30.01.2013, fapt ce se confirmă prin ștampila judecătoriei Strășeni unde este indicată data și numărul de înregistrare a cererii(f.d.79, vol.II).

Astfel, se constată că, cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului de atac.

Argumentul invocat în cererea de recurs de către Jordan Liubov precum că, apelul a fost depus după primirea hotărîrii contra semnătură, Colegiul îl respinge, deoarece în conformitate cu art.362, alin.(1)CPC, termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din ziua pronunțării hotărîrii și nu din ziua primirii acesteia.

În cererea de recurs, Jordan Liubov, indică că, nu a fost în ședința de judecată la data pronunțării hotărîrii și că, a primit hotărîrea ulterior, fapt ce se confirmă prin semnătura acesteia, argument pe care Colegiul îl respinge, deoarece

conform procesului verbal al ședinței de judecată din data de 17.12.2012, la pronunțarea hotărârii, Jardan Liubov a fost prezentă în ședința de judecată.(f.d.71, vol.II)

Astfel, Colegiul conchide că, termenul de atac al hotărârii judecătorești de 30 zile, pentru Jardan Liubov, începe să curgă de la data pronunțării hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art.369, alin.(1), lit.b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

Luând în considerație normele expuse, instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre respingerea cererii privind repunerea în termen a apelului, precum și restituirea cererii de apel lui Jardan Liubov, deoarece temeiul invocat de recurent nu și-a găsit confirmarea, iar alte temeiuri care s-ar include în prevederile legale privind repunerea în termen a cererii de apel nu au fost invocate și nici stabilite.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuează că este de sarcina reclamantului de a lua măsurile necesare pentru a proteja dreptul său de acces la instanță (cazul Van Harn versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiul invocat

în cererea de recurs este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Jardan Liubovi și de a menține încheierea atacată.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către recurentului Jardan Liubovi

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2013 în pricina civilă la acțiunea intentată de Jardan Dumitru către Jardan Liubov privind recunoașterea testamentului și contractului de donație parțial nule, recunoașterea acceptării succesiunii, partajarea averii succesoriale, recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale și încasarea cheltuielilor de judecată și, cererea reconvențională intentată de Jardan Liubov către Jardan Dumitru privind înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului aferent casei de locuit și demolarea construcției neautorizate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală